

Funkcionalni pravopis: Pravopis i novinski tekst

Pravopis nekoga jezika donosi skup pravila pisanja na tome jeziku, ali ne obuhvaća i ne može obuhvatiti sve specifične uporabne kontekste u kojima se pisani jezik ostvaruje. Pravopisi, i hrvatski i drugih jezika, uglavnom vode računa o općeobvezujućoj jezičnoj primjeni koja se pojavljuje u administrativnome i znanstvenome funkcionalnom stilu te u dijelu publicističkoga stila. Različita područja djelatnosti i različite struke imaju različite uzusne pravopise, koje bi svakako valjalo ovjeriti funkcionalnim pravopisnim priručnicima. U *Hrvatskome jeziku* objavljen je već rad o specifičnome odnosu pravopisa i dizajna.¹ I u novinskim se tekstovima sustavno primjenjuju neka pravopisna pravila koja ne bilježi opći pravopis, a o kojima ćemo govoriti u ovome radu.²

1. Oprema teksta: znak na kraju rečenice

Već se na prvi pogled može uočiti da su najveća odstupanja od pravopisne norme u opremi novinskoga teksta: naslovu, podnaslovu, nadnaslovu, uvodu, tekstu u okvirima i potpisima pod slikama.

Iako *Hrvatski pravopis*³ (2013.) propisuje da se na kraju rečenice piše točka, upitnik, uskličnik ili trotočka, u novinskome se tekstu ne piše točka na kraju rečenice kojom završava uvod (glava, *lead* – zanimljivo je da je tako u novinama, a da se na novinskim portalima nerijetko piše točka na kraju uvoda, na kraju teksta u okviru, nadnaslovu, podnaslovu ili potpisu pod slikom). Ona se, naravno, ne piše ni u naslovu, ali to se pravilo nalazi u pravopisima. U svim se dijelovima opreme katkad na kraju pišu upitnik, uskličnik ili trotočka (npr. u naslovima: *Vizija Hrvatske: zemlja nade, pravde i prilika i to već danas!*; *Novo čudo Barcelone?*), ali česti su i primjeri da se ne pišu (npr. u naslovu *Tko kupuje Agrokor*). Kad se u tekstu koji pripada opremi članka pišu uskličnik, upitnik ili tri točke, to je uvijek u funkciji osobitoga naglašavanja čuđenja, iznenađenosti, nevjerojatnosti, nedorečenosti itd.

Nepisanje interpunkcijskoga znaka na kraju rečenice (ili posljednje rečenice ako se, što je često kod uvoda, tekst u određenome dijelu opreme sastoji od više rečenica) na

¹ Lana Hudeček i Ivana Vučić. Funkcionalni pravopis: Pravopis i dizajn. *Hrvatski jezik* 2014/2.

² O ovoj su temi autorice teksta već pisale (*Jezik medija*. Sveučilišna naklada. Zagreb 2009.; Navođenje u novinskome tekstu. *Jezik medija nekada i sada. Zbornik radova sa znanstvenoga skupa održanoga 6. i 7. lipnja 2014. godine na Filozofskom fakultetu u Osijeku*. Sveučilišna naklada i Filozofski fakultet u Osijeku. 2016. str. 164–183.). Zbog njezine je zanimljivosti popularno prikazujemo i u časopisu *Hrvatski jezik*.

³ Jozić, Željko i sur. 2013. *Hrvatski pravopis*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb. (Također i na: pravopis.hr.)

Fury provocirao Wildera Hrvatski zet De Mori na podu nakon 125 sekundi

Još dok se nokautirani Szpilka nije probudio, Deontayu Wilderu u ring je ušao Britanac Tyson Fury i počeo ga provocirati

1. slika: primjer nadnaslova i uvoda

Pogled na lipe Kroz prozor je gledao na desetak lipa koje su i danas tamo

Vlasnik stana tražio je od grada da na zgradu u kojoj je pjesnik živio postave spomen-ploču

2. slika: primjer potpisa pod slikom i okvira

često uopćena tvrdnja, poslovice, pravilo, pitanje i sl.

navedenim mjestima u novinskome tekstu ne možemo smatrati pogrešnim. Riječ je o pravilu koje vrijedi za novinski tiskani tekst, koje je uporaba ustalila i koje treba ovjeriti u funkcionalnome novinskom pravopisu.

Prijedlog pravila:

U novinskome se tiskanome tekstu ne piše točka u naslovu te na kraju rečenice kojom završava uvod, na kraju teksta u okviru, nadnaslovu, podnaslovu ili potpisu pod slikom. Uskličnik, upitnik ili tri točke mogu se pisati u svim spomenutim dijelovima opreme (na kraju naslova ili rečenica u ostalim dijelovima) – njima se tada osobito ističe čuđenje, iznenađenje, nevjerojatnost, nedorečenost itd.

2. Dvotočka u naslovima

U *Hrvatskome pravopisu* (2013.) navode se različite funkcije dvotočke u tekstu. Ona se piše ispred nabiranja, ispred navoda u upravnome govoru te ispred objašnjenja, koje može biti cijela rečenica,

Dvotočka se piše:

a) ispred nabiranja:

- Cijeli je naš život računanje: računanje na prijatelje, brojenje dana, godina i novca.

- Za obnavljanje ormarića trebat će vam:

- o ljepljiva vrpca

- o brusni papir

- o kistovi

- o temeljna boja.

- Ključne riječi: turistička kretanja, sustav pokretne telefonije, istraživanja u turizmu.
  - U jednačenju po zvučnosti ne sudjeluju zvanačnici: m, n, nj, l, lj, j, v, r.
- b) ispred navoda u upravnome govoru:
- Pričekao je, a onda je rekao: „Htio sam vas nešto drugo pitati.”
- c) ispred objašnjenja, koje može biti cijela rečenica, često uopćena tvrdnja, poslovice, pravilo, pitanje i sl.:
- Dubrovnik 15. stoljeća bio je veliko gradilište: gradili su novi Knežev dvor i zidine, proširen je arsenal, izgrađen vodovod, podignut novi Orlando, zvonik sa satom, nove crkve, ljetnikovci i samostani u okolici.
  - Način primjene: jednu tabletu otopiti u ustima.
  - Ljudi često kažu: Tko pod drugim jamu kopa, sam u nju pada.

Hrvatski pravopis 100 – 101

U novinskim se naslovima dvotočka upotrebljava na način koji se ne spominje u pravopisu, odnosno kako bi se istaknulo (donošenjem ispred dvotočke):

- vrsta priloga (*Razgovor., Dossier.*)
- važnost priloga (*Ekskluzivno:*)
- mjesto ili subjekt kakva događaja (*Split: Kamera snimila muškarca koji je u klubu prijetio bombom, Australian Open: Čilić se namučio, poraz Ćorića, predaja Karlovića*)
- kakav događaj (*SLUŽBENI POSJET: Raul Castro i Hollande 1. veljače sastaju se u Parizu, POTPISAN SPORAZUM: NATO uništava višak oružja u Crnoj Gori*)
- područje (*Hrana, zdravlje, alkohol: Na što različiti narodi troše novac*)
- komentar onoga što se donosi u dijelu naslova iza dvotočke (*Uznemirujuće: Razbio mu oko, Mitrione sad izgleda kao kiklop, Šok: uselili⁴ smo se u novi POS-ov stan, a sa stropa curi voda, fleke i na zidu*)
- nosivi dio naslova koji se iza dvotočke dodatno objašnjava (*Ne žele otkriti ime: Napadača iz Pariza uhitili su u Maroku, Propala Reinerova ideja: Svi zastupnici raspravljaju o vladi, Suđenje Perkoviću i Mustaću: Čolak i Šijan odbili svjedočiti, ZBOG INTERESA DRŽAVE: Miro Cerar odbio ponudenu ostavku ministra financija Mramora*).

⁴ U novinskim naslovima uspostavljenima po ovome modelu prva se riječ iza dvotočke uglavnom piše velikim početnim slovom. Međutim, katkad, kao u ovome primjeru, piše se malim, pa bi se i to moglo ujednačiti pravilom da se prva riječ u takvu naslovu piše velikim slovom.

Prijedlog pravila:

U novinskim naslovima dvotočka ima funkciju osobitoga isticanja (donošenjem ispred nje) vrste priloga, važnosti priloga, mjesta ili subjekta kakva događaja, vrste događanja, područja, komentara kakva događaja, nosivoga dijela naslova.

3. Navođenje

Uzusna pravila o navođenju u upravnome govoru u novinskome tekstu već na prvi pogled odudaraju od onih koja se nalaze u *Hrvatskome pravopisu*.

O navodnicima se u njemu osim toga kaže da ih u ostalim funkcijama (označivanje ironije i isticanje naslova ili imena) mogu zamijeniti kosa slova. U poglavlju *Pravopisni znakovi u upravnome govoru* kaže se da se umjesto navodnika za označivanje navoda u upravnome govoru mogu upotrebljavati i crtice te se donosi iscrpan pregled primjera.

Navodnici su pravopisni znakovi koji se pojavljuju u paru. Imaju dva oblika: „...” i »...«. Iza prvoga i ispred drugoga navodnika ne piše se bjelina.

Navodnicima se označuje:

a) navod ili upravni govor:

- U Općoj deklaraciji o ljudskim pravima zapisano je: „Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima.”
- „Pomozi baki”, rekoše roditelji.
- Učenik tvrdi da ga je „on zakinuo za bodove”.

b) ironija: „Briljirala” je na testu.

c) isticanje naslova ili imena: „Krugovi” su zanimljiv film.; Dječji vrtić „Potočnica”.

Hrvatski pravopis 100 – 101

Prvo što upada u oči jest da se navodnici u obliku koji propisuje pravopis u novinskome tekstu pojavljuju tek iznimno te da se za navođenje u opremi teksta redovito upotrebljavaju gornji (ravni i ‘...’ / “...”) jednostruki i dvostruki navodnici, a u tekstu najčešće crtice.

Također se može uočiti da su neki od načina označivanja navoda češći u određenim dijelovima novinskoga teksta (npr. u cijeloj opremi teksta: uvodu, okviru, potpisima pod slikom, nadnaslovima, podnaslovima i tekstovima u okviru ili u nekome dijelu opreme ili u tekstu).

3.1. Navođenje u opremi teksta

3.1.1. Navođenje u naslovu

U novinskim su naslovima prisutna dva osnovna modela obilježavanja navoda.

Prvi je model da se uz navod u naslovu donosi komentar koji može biti ili samo ime osobe čije se riječi navode (1) ili cijela rečenica (s glagolom govorenja ili riječju povezanom s glagolom govorenja) u koju se umeće navod (2). U oba se slučaja navod ne označuje navodnicima:

(1)

Kostelić: Želja mi je pobijediti u svih pet disciplina Svjetskoga kupa

WHO: Nakon dvije godine epidemija ebole je završila

Rakitić: S Hrvatskom želim osvojiti Europsko ili Svjetsko prvenstvo

Magistri kulturologije: Prodajemo umjetnost

(2)

Zahtjev župana Dobroslavića: Ne donosite program Igara, čekajte novog ministra kulture

Poruka Oreškoviću: Ne slijedite primjer Mađarske i Poljske

Drugi je model da se u naslovu donosi samo navod (bez komentara) koji nije označen pravopisnim znakovima (1), koji je označen dvostrukim navodnicima (redovito gornjim, oblika “” ili ravnima) (2) ili koji je označen jednostrukim navodnicima (oblika „”, ravnima ukošenim na lijevu stranu i ravnima uspravnim) (3):

(1)

Borim se da svi u mojem kvartu dobiju kanalizaciju

Želim Zagrepčane upoznati s poviješću medija

Živim uz bivšu prugu kojom sam jurio Srebrnom strijelom

(2)

“Rusija ne želi biti supersila, to je nepotrebno”

“Sad kad čuvamo unuke s njima možemo i na fejsbuk”

“Želimo državnu maturu na engleskom”

(3)

‘Odustajemo od vlastitog borbenog zrakoplova jer nemamo novca’

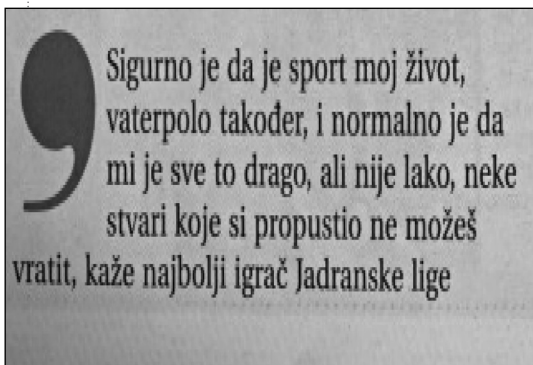
‘Dajte pitanja i ispitat ćemo Assangea.’

Osim tih stabilnih modela potvrđeni su i primjeri drukčijega navođenja, npr.: *Posve je pogrešno reći ‘i mene su tukli pa mi ništa ne fali’.*

Možemo zaključiti:

Stabilan je model u kojemu se navod piše iza imena osobe i dvotočke i neupitno je riječ o prešutnome novinarskom pravilu. Tada se navodnici redovito ne navode.

Kad je u naslovu samo navod, njegovo je označivanje nedosljedno i nesustavno. On katkad nije označen pravopisnim znakovima, katkad je označen dvostrukim gornjim ravnim navodnicima ili navodnicima oblika “ ” ili jednostrukim gornjim ravnim nalijevo ukošenim ili posve ravnim neukošenim navodnicima. Različiti se načini donošenja navoda često nalaze i u istim novinama.

3.1.3. Navođenje u okvirima

Novinski okviri u kojima se donosi navod veoma se često označuju dizajniranim navodnikom ili navodnicima te se tako slikom poručuje da se u okviru nalazi navod. U tako označenim okvirima dosljedno se ne upotrebljavaju navodnici za označivanje navoda.

Navodnicima se također ne označuju navodi koji su na koji drugi način jasno označeni tako da je jasno da je riječ o navodu (npr. kao u stripu). U okvirima koji su nedvosmisleno označeni tako da je

čitatelju jasno da se u njima nalazi navod donošenje navodnika moglo bi se tumačiti kao udvajanje obavijesti, tj. kao grafički pleonazam, te se možemo složiti s tim da je logično da se navod u tako označenim okvirima ne označuje dodatno.

Navodnicima se ne označuje ni navod u okviru kojemu prethodi ime onoga čiji se tekst navodi ili koji se nalazi uz sliku iz koje je neupitno jasno čije se riječi navode.

U okvirima koji nisu označeni stiliziranim navodnikom ili navodnicima navodi se donose na različite načine usporedive s načinima donošenja navoda u naslovu. Navod u neoznačenu okviru katkad se ne označuje nikakvim pravopisnim znakovima, a katkad se označuje jednostrukim ili dvostrukim gornjim navodnicima različita oblika.

Možemo zaključiti:

- okviri u kojima se donosi navod često su označeni nekim znakom; taj je znak često stilizirani navodnik ili stilizirani navodnici; u takvim se okvirima u pravilu navod ne stavlja u navodnike, tj. ne označuje se dodatno da je riječ o navodu
- navod u okvirima nerijetko ima eliptični komentar te je ustroja: *ime: xxx*, tj. ustroja za koji smo već pokazali da je tipičan za naslove u kojima se donosi navod
- u običnim neobilježenim okvirima navodi se također katkad ne označuju; ako se označuju, označuju se na različite načine (gornjim jednostrukim (‘ ’) ili dvostrukim (“ ” ili “ ”) navodnicima).

Ta činjenica i činjenica da na kraju navoda u okviru nema točke potvrđuje našu pretpostavku da jedna pravopisna pravila u novinskome tekstu vrijede za opremu članka (naslov, okvir, glava, potpis pod slikom), a druga za tekst. To bi bilo u redu da su ona usustavljena i da se primjenjuju dosljedno.

3.1.4. Navođenje u opremi teksta – prijedlog pravila

Na temelju rečenoga, za navođenje u opremi teksta donosimo ovaj prijedlog pravila:

1. U naslovima, podnaslovima, nadnaslovima i okvirima ustroja *ime: navod* ne upotrebljavaju se pravopisni znakovi za označivanje navoda.

Objašnjenje: U navođenju u kojemu se komentar sastoji samo od imena onoga čije se riječi dalje navode, a iza imena se nalazi dvotočka i navod, navod se redovito ne označuje nikakvim pravopisnim znakovima. Taj je običaj toliko stabilan da se može prihvatiti kao pravilo. Takav se način navođenja nalazi najčešće u naslovu članka, ali prisutan je i u podnaslovima i naslovima te okvirima.

2. Pravopisni se znakovi ne upotrebljavaju ni za označivanje navoda bez komentara u naslovu, podnaslovu, nadnaslovu i okviru.

Objašnjenje: S obzirom na to da je gotovo potpuno prihvaćen model donošenja navoda neoznačena pravopisnim znakovima u naslovima ustroja *ime: navod*, predlažemo da se taj model protegne i na navod u naslovu, podnaslovu, nadnaslovu i okviru koji nema komentar (uz napomenu da se on razmjerno često tako i piše).

3. Ako je nužno istaknuti da je u naslovu, podnaslovu, nadnaslovu i okviru riječ o navodu, treba upotrebljavati dvostruke donje i gornje navodnike oblika „”.

Objašnjenje: U tradiciji je hrvatskoga pravopisa uporaba donjih i gornjih navodnika za označivanje navoda, oni su propisani u svim hrvatskim

na posao zbog
za djeteta. Nesigur
boli i zbog čega m
još radati, odustaj
osigurati posao, k
onda će biti više d

Kad razmišljam
o drugom
djetetu, prvo
mi na pamet
pada sigurnost
radnog mjesta
PIXSELL

**T. Levalc
Naučili smo
kritički
promišljati
trendove i
processe.
Drukčije
gledam
filmove i
čitam knjige**

pravopisima. Stoga u okolnostima u kojima se nijedno od rješenja koje nalazimo u novinama nije ustalilo u dovoljnoj mjeri da bismo mogli govoriti o običajnoj normi, predlažemo da se, ako je potrebno upotrijebiti navodnike u novinama, upotrijebe oni koje propisuje pravopis: „”.

4. Navod u okvirima označenim tako da je jasno da se u njima nalazi navod (znakom navodnika, rješenjem kao u stripu, imenom iznad navedenoga teksta itd.) ne treba dodatno označivati.

Meni je Magic Johnson najbolji i najdraži igrač koji je ikad igrao u NBA, bez obzira na Michaela Jordana koji je obično nekakav uzor svima. A za Dražena Petrovića ne moram ni govoriti, on je iz Šibenika, otkle sam i ja, i on mi je najveći od svih

'Užasno je bilo teško sa strane gledati poraz od Slovenije, ali nismo zaboravili igrati rukomet'

3.2. Navođenje u tekstu

Za novinski su tekst karakteristični dugački, često višerečenični navodi. Njihova je najčešća struktura: *navod + izraz s glagolom govorenja*.

Već se na prvi pogled može zaključiti da je uporaba pravopisnih znakova pri navođenju u tekstu novinskoga članka potpuno neusustavljena. U jednim se novinama najčešće upotrebljava nekoliko načina označivanja navoda, a katkad se navodi nikako ne označuju (komentar se od navoda odvaja samo zareziima, kao umetnuta rečenica). Navodimo nekoliko primjera označivanja navoda u različitim dnevnim novinama:

– Moram se više pripremati nego za nastavu na hrvatskom, zbog znanstvene terminologije – kaže profesor kemije.

– Sve su vam to naši štreberi – smije se psihologinja, zamjenica ravnatelja.

“Vjerska je zajednica dužna u školu u kojoj se učenik obrazuje (...) dostaviti podatke o postignućima učenika, kao i o izostancima”, stoji u prijedlogu.

U novinskome tekstu prevladava navođenje s crticama⁵; ne piše se točka na

⁵ U novinskome se tekstu najčešće razlikuju znakovi koji se upotrebljavaju u navođenju (kao što pokazuje analiza novinskoga teksta, riječ je najčešće o crticama) od znakova koji se upotrebljavaju za označivanje onih slučajeva u kojima pravopis predviđa i uporabu kurziva (imena itd.), npr.: *Akcija zaposlenika Radija 101 “Budi moja voda” traje danas do 17 sati.*, *Na e-Bayu žele kupiti riječ ‘the’ za 400 kuna.*, *Ronaldinho (34) nudi kuću u Rijju za “samo” 80.000 kuna po danu (naslov)*, *Umjetnička akademija u suradnji s Odjelom za matematiku i Odjelom za kulturologiju organizira humanitarnu predstavu „5. osječka”, koju će studenti 3. godine glume i lutkarstva izvesti večeras.*, *Nije mu se išlo u park i na karate, a sada “visi” na igricama (naslov)*. U novinskome se tekstu veoma često navodnici upotrebljavaju nepotrebno

kraju izjavne rečenice, ne piše se zarez iza druge crtice. Kad je komentar na početku ili ga nema jer je iz konteksta jasno tko govori, ne piše se druga crtica.

Navodi u navodnicima mnogo su rjeđi. U njima se upotrebljavaju dvostruki gornji navodnici oblika “ ” ili ravni. Iza takva navoda katkad dolazi crtica, katkad zarez. Očito je da se pravopis teksta kad je riječ o točkama i navođenju razlikuje od pravopisa opreme, a najuočljivija je razlika da se u naslovima i okvirima ne upotrebljavaju crtice za označivanje navoda. Ako se navod označuje kakvim znakovima, u opremi se redovito upotrebljavaju dvostruki i jednostruki gornji navodnici. U tekstu, nasuprot tomu, običnije je označivanje navoda crticama, a, ako se upotrebljavaju, što je doista rijetko, navodnici su također gornji, u tekstu redovito dvostruki (iznimno » «).

Prijedlog pravila:

1. Navod se u tekstu članka označuje crticama⁶.

Objašnjenje: Takvo je označivanje najpotvrđenije. U slučaju da se ovaj prijedlog s kojega razloga ne prihvati, svakako treba uzeti u obzir najmanji zahtjev da se u jednim novinama navodi označuju na isti način. Također bi u slučaju da se koje novine odluče na označivanje navoda navodnicima ti navodnici trebali biti navodnici „ ”, a označivanje navoda u skladu s pravilima općega pravopisa.

2. Iza druge crtice u navodu u kojemu je izjavna rečenica i iza kojega je komentar ne piše se točka: – *Dobro nam je krenulo – izjavio je ministar.*

Objašnjenje: Riječ je o stabilnome pravilu potvrđenome u većini pregledanih novina.

3. Navod kojemu je komentar na početku ili navod bez komentara (za koji se iz prethodnoga teksta može zaključiti čiji je), uvodi se crticom na početku. Na njegovu kraju nema crtica.

Objašnjenje: Riječ je o stabilnome pravilu potvrđenomu u većini pregledanih novina.

4. Navodu za koji se iz prethodnoga teksta može zaključiti čiji je i koji se donosi u novome retku treba prethoditi crtica, a na njegovu kraju ne treba biti nikakva znaka.

5. U novinskome je tekstu moguće i navođenje bez uporabe navodnika, tj. navođenje u kojemu se podatak o tome čije se riječi prenose zarezima odvaja od

za označivanje prenesenoga značenja ili nestandardnojezičnih riječi: *Trišnje 'pobrala' preblaga zima, Obersnelu nije dobro »sjela« ideja za Urinj, SDP-ov veteran ide u "rat" protiv premijera, Diego Simeone forsira nogomet 'na rubu crvenog kartona', Splitski studenti 'rasturili' kolege na simuliranom suđenju, Gledat ću utakmice "kockastih".*

⁶ U hrvatskim pravopisima navođenje s crticama donosilo se uvijek kao sporedno rješenje i tek uzgred spominjalo te su rijetki primjeri koji su uzeti iz književnih djela. Međutim, upravo je navođenje s crticama jedna od pravopisnih značajka novinskoga teksta s kojim se govornici hrvatskoga jezika svakodnevno susreću.

navoda, npr.: *Okomio se segetski općinski načelnik na Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva jer je izdano rješenje, veli on, tek prazno slovo na papiru.*

Objašnjenje: Takvo navođenje izrazito dinamizira tekst i odgovara novinskomu diskursu, a o njemu pravopisi ne pišu jer ne uključuje znakove za navođenje. Pitanje koje se otvara jest je li uopće riječ o navođenju ili o neupravnome govoru, to jest prepričavanju čijih riječi.

4. U intervjuima pitanje se označuje podebljanim, a odgovor običnim slovima. Dodatno označivanje pitanja i odgovora nije potrebno.

Objašnjenje: S obzirom na to da se pitanje i odgovor razlikuju vrstom tiska, nije ih potrebno razlikovati i dodatnim oznakama. Nepotrebno je npr. odgovor još i dodatno označivati crticom ili pitanje strelicama. Slično kao i u naslovu ustrojenu *ime: navod*, i u intervjuu je jasno da se u odgovoru nalazi navod, on je i označen običnim slovima, te bi se dodatno označivanje pitanja ili odgovora moglo razumjeti kao grafički pleonazam.

4. Navodnici u označivanju imena i prenesenoga značenja

Osim za označivanje navoda, navodnici se u novinskome tekstu upotrebljavaju i za označivanje imena i naslova te ironije (1), a također, i to veoma često, i u označivanju prenesenoga značenja (2):

(1)

Akcija zaposlenika Radija 101 "Budi moja voda" traje danas do 17 sati.

Na e-Bayu žele kupiti riječ 'the' za 400 kuna.

Ronaldinho (34) nudi kuću u Rijuu za "samo" 80.000 kuna po danu (naslov)

U novinskome se tekstu veoma često navodnici upotrebljavaju nepotrebno, za označivanje prenesenoga značenja ili nestandardnojezičnih riječi:

(2)

Diego Simeone forsira nogomet 'na rubu crvenog kartona'

Brozović s dva gola učvrstio "Vatrene" na vrhu

Gledat ću utakmice "kockastih"

U primjerima pod (1), dakle u označivanju imena ili ironije trebalo bi upotrebljavati navodnike kako ih propisuje *Hrvatski pravopis*: „...”. U primjerima pod (2) ne treba upotrebljavati navodnike. Njima se ne označuje preneseno značenje ni nestandardnojezične riječi, pa ih ne treba za njihovo označivanje upotrebljavati ni u novinskome tekstu.